

Zakonodajne spremembe na področju ravnanja z OEEO

Gorenje Surovina d.o.o.

Pripravil:
Slavko Dvoršak, Dejan Zver

<http://www.surovina.si>

Laško, 15. oktober 2015

Drugače. Zeleno.

- Nova Uredba o odpadni električni in elektronski opremi je bila sprejeta 24.7.2015.
- Namen Uredbe je bila uskladitev z Direktivo 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta, z dne 4. julija 2012, o odpadni električni in elektronski opremi (OEEO) (UL L št. 197 z dne 24. 7. 2012).
- Ureditev sistema zbiranja OEEO med več nosilci skupnega načrta.
- Povečevanje ponovne uporabe in recikliranja v skladu z Direktivo 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta, z dne 19. novembra 2008 o odpadkih.

Izhodišč

Bistvene novosti, ki jih prinaša nova Uredba:

- Sprememba okoljskih ciljev zbiranja in obdelave OEEO.
- Dodatne zahteve za zbiranje OEEO.
- Omogočanje priprave za ponovno uporabo.
- Določanje deležev zbiranja posameznih nosilcev skupnih načrtov od izvajalcev javnih služb.
- Izravnava deležev zbrane OEEO od izvajalcev javnih služb med posameznimi nosilci skupnih načrtov.
- Sprememba pogojev za obdelavo OEEO.
- Sprememba pogojev za pridobitev skupnega načrta.

Novosti

Z zbiranjem OEEO je treba v posameznem koledarskem letu zbrati najmanj količino OEEO, ki znaša:

- leta 2015 4 kg OEEO iz gospodinjestev na prebivalca na leto; v primeru, da je bilo v letih 2012, 2013 in 2014 v povprečju na leto zbranih več kot 4 kg, je treba leta 2015 zbrati najmanj enako količino OEEO,
- od leta 2016 najmanj 41 % povprečne mase EEO, ki je bila letno dana na trg v RS v zadnjih treh letih in
- od leta 2021 najmanj 65 % povprečne mase EEO, ki je bila letno dana na trg v RS v zadnjih treh letih, ali 85 % povprečne mase OEEO, nastale letno na območju RS.

Okoljski cilji

- Zbiranje OEEO mora potekati tako, da je zbrano OEEO mogoče v čim večjem obsegu oddati v pripravo za ponovno uporabo, kadar je to primerno - ali predelati.
- V zbiralnici je treba izvajalcu priprave za ponovno uporabo omogočiti, da iz prevzete OEEO izloči OEEO, primerno za pripravo za ponovno uporabo, in mu jo oddati.
- Vsa ločeno zbrana OEEO mora biti predelana v skladu z zahtevami iz te uredbe, pri čemer ima priprava za ponovno uporabo prednost pred recikliranjem, recikliranje pa prednost pred drugimi načini predelave OEEO.
- Proizvajalec zaradi preprečevanja nastajanja odpadkov v sodelovanju z izvajalci recikliranja OEEO načrtuje in proizvaja takšno EEO, da je omogočena njena ponovna uporaba ter razstavljanje in predelava OEEO, njenih sestavnih delov in materialov.

Priprava za ponovno uporabo

- Deleže OEEO iz četrtega odstavka 17. člena te uredbe za proizvajalce in deleže OEEO iz drugega odstavka 27. člena te uredbe za nosilce skupnega načrta za posamezno koledarsko leto določi Vlada Republike Slovenije s sklepom do 30. septembra tekočega leta. Sklep iz prejšnjega stavka se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
- Deleži iz prejšnjega odstavka se določijo v odstotkih ob upoštevanju razredov in podrazredov EEO, ki jo proizvajalci dajejo na trg.
- Pri določitvi deležev iz prvega odstavka tega člena se upoštevajo vsi načrti in skupni načrti, vpisani v evidenco iz 30. člena te uredbe 1. septembra tekočega leta, in podatki o količinah EEO, ki so jo proizvajalci dali na trg v prvi polovici tekočega leta, pridobljeni v skladu s predpisom, ki ureja okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja OEEO.
- Ministrstvo izpolnjevanje obveznosti glede deleža iz prvega odstavka tega člena ugotovi na podlagi poročil o ravnanju z OEEO iz prvega odstavka prejšnjega člena.
- Ministrstvo na podlagi podatkov iz poročil iz prejšnjega odstavka najpozneje 31. maja tekočega leta na svojih spletnih straneh objavi količine in deleže OEEO, za katere so proizvajalci in nosilci skupnega načrta iz prvega odstavka tega člena v preteklem koledarskem letu dejansko zagotovili zbiranje in obdelavo.

Določanje deležev in izravnava

Določanje deležev in izravnava

- Proizvajalec ali nosilec skupnega načrta se lahko v primeru, da ni dosegel svojega deleža, določenega na način iz prvega odstavka prejšnjega člena, dogovori za finančno izravnavo obveznosti z drugim proizvajalcem ali nosilcem skupnega načrta, ki je v navedenem obdobju zbral in zagotovil obdelavo OEEO v deležu, ki presega njegovo obveznost.
- Proizvajalec ali nosilec skupnega načrta, ki je zbral in zagotovil obdelavo OEEO v deležu, ki presega njegovo obveznost, lahko od drugega proizvajalca ali nosilca skupnega načrta, ki v navedenem obdobju ni dosegel deleža, določenega na način iz prvega odstavka prejšnjega člena, zahteva finančno izravnavo obveznosti.
- Pri finančni izravnavi obveznosti iz prvega ali drugega odstavka tega člena se upoštevajo stroški iz revidiranega finančnega poročila iz 2. točke četrtega odstavka 33. člena uredbe proizvajalca ali nosilca skupnega načrta, ki je zbral in zagotovil obdelavo OEEO v deležu, ki presega njegovo obveznost.
- V primeru dogovora iz prvega ali drugega odstavka tega člena proizvajalec ali nosilec skupnega načrta o tem obvesti ministrstvo do 30. junija tekočega leta.
- V obvestilu iz prejšnjega odstavka proizvajalec ali nosilec načrta predloži dokazila o dogovoru in količinah OEEO po posameznih razredih in podrazredih EEO, za katero je izpolnil svojo obveznost s finančno izravnavo obveznosti na podlagi tega člena.

1. so proizvajalci, ki so pristopili k skupnemu načrtu, vpisani v evidenco proizvajalcev EEO v skladu s predpisom, ki ureja okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja OEEO.
2. je skupni načrt izdelan v skladu s to uredbo in zagotavlja ravnanje z OEEO v skladu z zahtevami iz te uredbe.
3. so osebe, ki bodo zbirale OEEO, vpisane v evidenco zbiralcev iz prvega odstavka 40. člena te uredbe.
4. imajo izvajalci obdelave iz 9. točke drugega odstavka prejšnjega člena okoljevarstveno dovoljenje iz prvega odstavka 42. člena te uredbe.
5. **je iz statuta, družbene pogodbe ali akta o ustanovitvi nosilca skupnega načrta razvidno, da izvaja obveznosti iz prvega odstavka 27. člena te uredbe kot nepridobitno dejavnost, in**
6. predlagana višina finančnega jamstva znaša trikratnik letnih stroškov izvedbe skupnega načrta.

Pogoji za pridobitev skupnega načrta

Zahteve za zbiralca

- Zbiranje OEEO mora potekati tako, da je zbrano OEEO mogoče v čim večjem obsegu oddati v pripravo za ponovno uporabo, kadar je to primerno, ali predelati.
- Zbrano OEEO je treba predhodno skladiščiti tako, da se ne meša z drugimi odpadki, se ne zmečka, zdrobi ali drugače uniči ali onesnaži z nevarnimi ali drugimi snovmi in tako, da je nepooblaščenim osebam onemogočeno ravnanje z OEEO.
- **Zbiralnica mora izpolnjevati zahteve iz 1. točke priloge 5, ki je sestavni del uredbe.**
- V zbiralnici je treba izvajalcu priprave za ponovno uporabo omogočiti, da iz prevzete OEEO izloči OEEO, primerno za pripravo za ponovno uporabo, in mu jo oddati.
- Vso zbrano OEEO, razen oddane OEEO iz prejšnjega odstavka, je treba oddati izvajalcu obdelave iz načrta ravnanja z OEEO iz 23. člena uredbe ali skupnega načrta za ravnanje z OEEO iz 28. člena te uredbe, da se izvede predelava OEEO v skladu z drugim odstavkom 16. člena uredbe.
- V primeru pošiljanja OEEO v obdelavo v drugo državo članico EU ali tretjo državo, mora biti čezmejno pošiljanje OEEO izvedeno v skladu z Uredbo (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL L št. 190 z dne 12. 7. 2006, str. 1), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) št. 660/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o spremembi Uredbe (ES) št. 1013/2006 o pošiljkah odpadkov (UL L št. 189 z dne 27. 6. 2014, str. 135), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1013/2006/ES).

- Vsa ločeno zbrana OEEO mora biti predelana v skladu z zahtevami iz uredbe, pri čemer ima priprava za ponovno uporabo prednost pred recikliranjem, recikliranje pa prednost pred drugimi načini predelave OEEO.
- Predelava OEEO, razen priprave OEEO za ponovno uporabo, mora vključevati najmanj izločanje vseh tekočin in selektivno obdelavo v skladu z zahtevami, določenimi v prilogi 6, ki je sestavni del uredbe.
- Za snovi, zmesi in sestavne dele iz OEEO, izločene s selektivno obdelavo, je treba zagotoviti recikliranje ali drugo predelavo v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.
- Za snovi, zmesi in sestavne dele iz OEEO, ki jih ni mogoče reciklirati ali drugače predelati, je treba zagotoviti odstranjevanje v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.
- Pri predelavi OEEO morajo biti doseženi vsaj deleži priprave za ponovno uporabo, recikliranja in predelave, določeni kot cilji iz 9. člena uredbe.

Zahteve za obdelavo

- Predelava OEEO se mora izvajati v skladu s splošnimi zahtevami za obdelavo OEEO iz standardov SIST EN 50625-1 in SIST EN 50574 in z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik.
- **Pri predelavi OEEO morajo biti izpolnjene zahteve iz priloge 5 te uredbe.**
- Če se predelava OEEO iz drugega ali tretjega odstavka tega 16. člena Uredbe ali odstranjevanje snovi, zmesi in sestavnih delov iz četrtega odstavka 16. člena zagotovi v drugi državi članici EU ali tretji državi, mora biti čezmejno pošiljanje izvedeno v skladu z Uredbo 1013/2006/ES.
- OEEO, poslana v obdelavo v skladu s šestim odstavkom prejšnjega člena ali prejšnjim odstavkom, se upošteva pri izračunavanju doseganja ciljev iz 9. člena uredbe le, če proizvajalec iz 23. člena uredbe oziroma nosilec skupnega načrta iz 28. člena uredbe lahko dokaže, da se je obdelava izvedla na način in pod pogoji, ki so enakovredni zahtevam iz uredbe.

Zahteve za obdelavo

- Uredba pomeni pomembno uskladitev slovenskega pravnega reda s pravnim redu EU.
- Verjetno je s tem preprečena možnost plačila kazni do EU zaradi neuskklajenosti pravnega reda.
- Uredba predpisuje močno povišanje okoljskih ciljev, vendar ne vsebuje nobenih instrumentov, ki bi doseganje teh ciljev omogočali ali celo zagotavljali.
- Uredba zastruje pogoje za zbiranje EEO in pri tem predvideva zelo kratek rok za uskladitev, kar bi znalo na sistemski ravni povzročati dodatne težave.
- Z Uredbo je zakonodajalec želel povečati možnost ponovne uporabe električnih in elektronskih izdelkov, vendar pri tem prihaja do številnih nevarnosti predvsem za proizvajalce.
- Z dodatnimi pogoji zastruje pogoje za pridobitev skupnega načrta; vprašanje smiselnosti.

Zaključki

**Vsekakor pa velja
naslednje:
»Ni debate - v
Gorenje Surovino
dajte stare aparate!«**

